

Κείμενο 1.

Φαστ φουντ: το φετίχ του 20ού αιώνα

Μήπως η κουζίνα του μέλλοντος θα είναι ένα τηλεφωνικό κέντρο με άπειρες γραμμές, συνδεδεμένες με τα μικρά φετίχ της καθημερινότητάς μας, τα φαγητά δηλαδή σε πακέτο; Το ερώτημα, στα τέλη του αιώνα, μοιάζει για πολλούς σαν μια απελπισμένη επίκληση της χαμένης κοινωνικότητάς μας, έτσι που η ταχύτητα στους ρυθμούς της ζωής παρασύρει ένα ολόκληρο “σύστημα αξιών” καθημερινής εθιμοτυπίας. Αν η εφημερίδα **“Λιμπερασίων”**, σε ειδικό αφιέρωμά της για τα αντικείμενα του αιώνα, κατατάσσει σ’ αυτά και το χάμπουργκερ, αποθεώνοντας την ιδεολογία του “φαστ-φουντ”, τότε στο δίλημμα “χάμπουργκερ ή σουβλάκι” ίσως και να συμπυκνώνεται η πολιτισμική διαφορά ανάμεσα στην πλαστική ζωή και στην ...κανονική ζωή.

Αν η γρήγορη ζωή και ο καθημερινός **“πολιτισμός”** της θέλουν σύμβολα, έχει από όλα πλέον ο μπαξές. Στην Ελλάδα κερδίζουν διαρκώς έδαφος όλων των ειδών οι πατέντες. Από τα καταστήματα που αναλαμβάνουν να στείλουν στο σπίτι έτοιμα φαγητά σε πακέτο, μέχρι τα μεγάλα σούπερ μάρκετ, οι προθήκες των οποίων είναι γεμάτες καθημερινά με σπιτικά φαγητά ή με φαγητά σπιτικής ψευδαισθήσεως και από τα ιταλικά εστιατόρια που στις δύο πίτσες στέλνουν τη μία δώρο.

Στον αντίποδα πάντως του γρήγορου φαγητού και της ζωής σε **«πακέτο»** αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια ένα αντι-κίνημα από τους υπερασπιστές της παράδοσης, όχι μόνο στη γεύση αλλά και στην πολιτισμική της εκδοχή. Το «Σλόου-Φουντ» είναι τίτλος και ταυτοχρόνως η φιλοσοφία του «κινήματος» το οποίο έχει τα τελευταία πέντε χρόνια ένα «σκληρό πυρήνα» και στην Ελλάδα με αρκετές δραστηριότητες. Η φιλοσοφία του σλόου φουντ Στόχος η διάσωση της γαστρονομικής παράδοσης και η οινική διαπαιδαγώγηση σε συνδυασμό με μια διαφορετική αντίληψη για τον τρόπο ζωής. Η κίνηση απλώθηκε γρήγορα σε περισσότερες από 30 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, και αριθμεί πάνω από 150.000 μέλη. Το σλόου-φουντ κάθε χώρας χωρίζεται σε τοπικά συμπόσια όπου οι συμποσιάρχες δρουν υπέρ των στόχων του κινήματος. Συγκεντρώνουν τα μέλη, θέτουν στόχους, βοηθούν παραγωγούς ξεχασμένων προϊόντων και επιδίδονται σε διάφορες δραστηριότητες.

Η πιο εντυπωσιακή ήταν αυτή τον περασμένο Μάρτιο στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο της ΔΕΤΡΟΠ, όπου οργανώθηκαν δύο θεματικά, όπως λέγονται, δείπνα με τη συμμετοχή εκατοντάδων καλεσμένων. Το θέμα στα δείπνα αυτά ήταν η εβραϊκή κουζίνα, η ποντιακή και η μακεδονική. Ανάλογες δραστηριότητες γίνονται συστηματικά στην Ευρώπη, όπου σωματεία και ενώσεις εκπαιδεύουν τους νέους, μαθητές, φοιτητές κτλ. στα μυστικά της γαστρονομίας, σε συνδυασμό με μια άλλη αντίληψη για τη ζωή στην καθημερινή της έκφανση, αναβιώνοντας, κατά κάποιο τρόπο, τα αρχαιοελληνικά συμπόσια.

(Από τον ημερήσιο Τύπο, 9.5.1999)

Το μεροκάματο της σφήνας

Τους βρίσκεις καθημερινά μπροστά σου, όπου και να βρεθείς. Χώνονται με αξιοζήλευτη μαεστρία ανάμεσα στις ατελείωτες ουρές των Ι.Χ. που, **στοιχισμένα σαν στρατιωτάκια**, αγκομαχούν για το επόμενο μέτρο. Οργάνουν κυριολεκτικά την πόλη και τα προάστια, ξέρουν κάθε στενό και δεν κολλάνε πουθενά. Γι' αυτούς δεν υπάρχει πεζοδρόμιο, ιστορικό τρίγωνο και απαγορευτικά. Ο πιο σύντομος δρόμος είναι ο πιο σωστός. Μεταφέρουν τα πάντα, από την αλληλογραφία και το φαγητό σας, **μέχρι και... τα άπλυτά σας**, αν χρειαστεί. Πάντα στη διάθεση του πελάτη. Ο λόγος, βέβαια, για τους ταχυμεταφορείς, ή αγγλιστί courier, και τους διανομείς. Η ύπαρξή τους μας έχει λύσει πολλές φορές τα χέρια και χωρίς αυτούς θα τρέχαμε πιο πολύ και από τον Βέγγο Για να πούμε όμως την αλήθεια, τραβάνε μεγάλο ζόρι. Κάθε μέρα στους δρόμους, μέσα στο καυσαέριο και στην πίκρα του κυκλοφοριακού της Αθήνας. Άσε δε, που η κυκλοφοριακή αγωγή των Ελλήνων είναι σχεδόν ανύπαρκτη και σε κάθε μέτρο κινδυνεύουν να βρεθούν στο ΚΑΤ.

Στο χώρο αυτόν, η ταχύτητα μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο για τους πελάτες, ίσως τον κυριότερο, αλλά η ασφάλεια έρχεται σαφώς πρώτη. Δεν πρόκειται για ράλι, ούτε για φιγούρες στα Λιμανάκια της Βουλιαγμένης. Οι κίνδυνοι είναι πολλοί. Όταν είναι καθημερινά τόσες ώρες πάνω σε ένα μηχανάκι **(η κατάσταση του οποίου δεν είναι πάντα η καλύτερη)**, και οι παραγγελίες έρχονται η μία μετά την άλλη, πρέπει να γίνουν χίλια κομμάτια. Η καρδιά τους έχει πάει στην Κούλουρη πολλές φορές. Τα μάτια τους έχουν δει πολλά και τα αυτιά τους έχουν ακούσει περισσότερα. Τα περισσότερα ατυχήματα οφείλονται στη μεγάλη ταχύτητα, στην απροσεξία, αλλά και στην υπερβολική σιγουριά των οδηγών. Μπορεί να έχουν κάνει άπειρες σφήνες, μία όμως είναι αρκετή.

Στην πλειονότητά τους είναι νέοι, άρτι απολυθέντες από τον ελληνικό στρατό, φοιτητές και ήδη εργαζόμενοι που θέλουν να συμπληρώσουν το εισόδημά τους. Εξάλλου, όταν ανοίξεις οποιαδήποτε εφημερίδα στις μικρές αγγελίες, είναι το πρώτο που θα βρεις. Πολλοί το βλέπουν σαν κάτι εποχικό, ενώ δεν είναι λίγοι αυτοί που μένουν στο χώρο. Πριν από μερικά χρόνια το επάγγελμα ήταν ανδροκρατούμενο. Τώρα όμως έχουν μπει και γυναίκες. Και μάλιστα δυναμικά. Οι σχέσεις με τους γιωταχήδες δεν είναι πάντα οι καλύτερες. Άλλοι τους κάνουν τη ζωή δύσκολη και πολλές φορές τους κλείνουν επίτηδες. Βέβαια, υπάρχουν και αυτοί που δείχνουν κατανόηση. Όσο για τους οδηγούς των δικύκλων προσπαθούν, όπως λένε, να έχουν καλές σχέσεις με όλους. Δεν μπορούμε όμως να μην αναφερθούμε στο σαρδόνιο χαμόγελο που σκάνε, όταν η κίνηση είναι φρικτική και είναι οι μόνοι που περνάνε. Οι τροχονόμοι, από την άλλη, δείχνουν μια σχετική ανοχή στις παραβάσεις. Πολλές φορές κάνουν και τα στραβά μάτια. Καταλαβαίνουν, άλλωστε, πως αυτοί οι άνθρωποι δεν τρέχουν για την πλάκα τους.

(Από τον ημερήσιο Τύπο, 16.9.1999)

Ερωτήσεις:

1. Σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει το κείμενο 1; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας κάνοντας 3 αναφορές στο κείμενο.
2. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το κείμενο 1, έχει επικρατήσει και στη χώρα μας το γρήγορο φαγητό; (60 λέξεις)
3. Ποια είναι, σύμφωνα με το κείμενο 1, η φιλοσοφία του σλόου φουντ; (60 λέξεις)
4. Σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει το κείμενο 2; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας κάνοντας 3 αναφορές στο κείμενο.
5. Ποιες πληροφορίες μα δίνει το κείμενο για τους ταχυμεταφορείς ή courier; (80 λέξεις)
6. Ο συγγραφέας του κειμένου 1 ξεκινάει την 1^η παράγραφο με ένα ερώτημα. Τι πετυχαίνει με την επιλογή του αυτή;
7. α) Για ποιους λόγους χρησιμοποιεί ο συγγραφέας εισαγωγικά στις παρακάτω περιπτώσεις του κειμένου 1 **“Λιμπερασιόν ”, “πολιτισμός”, «πακέτο»;**

β) Να δικαιολογήσετε τη χρήση των παρακάτω σημείων στίξης του κειμένου 2: **, στοιχισμένα σαν στρατιωτάκια, μέχρι και... τα άπλυτά σας, (η κατάσταση του οποίου δεν είναι πάντα η καλύτερη)**
8. Ποια στοιχεία είναι εκείνα που συνδέουν, κατά τη γνώμη σας, τα δύο κείμενα; (80 λέξεις)